

ZOLCZER PÉTER

NYELVTANULÁSI STRATÉGIÁK (11. RÉSZ – ÖSSZEFOGLALÓ)

Társadalmunk dinamikusan globalizálódik, mely folyamattal párhuzamosan minden gyorsulni látszik. Legalább egy idegen nyelv ismerete ma már nemcsak előnyt jelent, de egyben elvárás is. Bár nyelvet tanulni kötelező, nemcsak emiatt fontos beszélni róla, hanem azért is, mert a sok tévhit ellenére szinte megdöbbentően sok pozitív hatása van a nyelvtanulásnak, ráadásul egy rendkívül élvezetes, szórakoztató tevékenységről van szó. Cikksorozatunk előző 10 részében főként poliglottok (többnyelvűek) által alkalmazott nyelvtanulási módszerektől és technikákról írtunk, valamint tolmácsoltuk a nyelvtanulóknak szánt tanácsaikat, melyeket saját pozitív tapasztalatainkra alapoztak. Ezeket a módszereket, technikákat és tanácsokat gyűjtőnéven stratégiáknak neveztük, melyek könnyen alkalmazhatók akár az iskolapadban ülő diák, akár egy otthon nyelvet tanulni kívánó felnőtt számára. A cikkhez tartozó összegzésekben megpróbáltuk összefoglalni azokat a fő gondolatokat, amelyek szerintünk tisztán és hatékonyan rávilágítanak a nyelvtanulás valós természetére.

Fő gondolatok a nyelvtanulásról

Benny Lewis:

- A tévhitek blokkolják a nyelvtanuló kezdeti motivációját, mely a tanulási folyamat fő mozgatórugója.
- Legfőbb tévhitek a nyelvtanulásról:
 1. Nincs nyelvi adottságom.
 2. Túl öreg vagyok a nyelvtanuláshoz.
 3. Nincs lehetőségem külföldre utazni.
 4. Rossz a memóriám a szókincs bővítéséhez.
 5. A hibás beszédemmel idegesíteném az anyanyelvi beszélőket.

Timothy Doner:

- A legfontosabb tényező a belső motiváció, mely lelkesedést biztosít.
- Már a nyelvtanulás elején kapcsolatba kell kerülni az „élő” nyelvvel (leghatékonyabb eszköz a világháló).
- Az új szavak memorizálását memóriahorgonyokkal, valamilyen általunk

kitalált kontextushoz (történethez, szituációhoz) kell kapcsolnunk.

- Nincs biztos módszer – saját módszerét mindenki magának tudja kialakítani.

Chris Lonsdale:

- Nyelvi érzék nem létezik, és attól, hogy egy adott országban élünk, még nem „száll a nyelvi tudás a fejünkbe”.
- A nyelvtanulás akkor lesz hatékony, ha annak tartalma releváns számunkra.
- Keressünk egy kommunikációs partnert; beszéljünk már az első pillanattól kezdve.
- Figyeljünk a testbeszédre.
- Összpontosítsunk a nyelv „magjára” (az angol esetében kb. 3000 szó).

Luca Lampariello:

- Első lépés: tisztázzuk magunkban, miért is szeretnénk nyelvet tanulni.
- Belső motivációnkat erősítheti, ha nyitottak vagyunk az elsajátítandó idegen nyelv kultúrája felé.
- Fontos a rövid és hosszú távú célok felállítása.
- Sok módszert ki kell próbálnunk, melyekből gyakran csak 1-1 elemet tudunk beépíteni – a saját magunk által összeállított módszer a leghatékonyabb.
- Ha nem élvezük a nyelvtanulást, változtassunk a módszeren.
- Olvassunk sokat az idegen nyelven.
- Rendszeresen stimuláljuk a már elsajátított szókincset.

Sid Efromovich:

- Ne féljünk a hibáktól! Hibákat véteni elengedhetetlen eleme a nyelvtanulásnak, hiszen így gyarapodik a gyakorlati tudásunk.
- A nyelvtanulás elején ne fektessünk túl sok energiát az idegen nyelv ábécéjének és írásmódjának megtanulásába – ezt fokozatosan tanuljuk.
- Találjunk valakit, akivel tudunk beszélni az idegen nyelven, aki ki tud javítani, ha hibázunk.
- A mindennapi tevékenységeik közben (pl. zuhanyzás) az elkalandozás helyett képzeljük azt, hogy dialógust folytatunk az idegen nyelven.

Dr. Conor Quinn:

- Fordítsunk kellő időt arra, hogy elmélyedjünk a rengeteg nyelvtanulási módszer áttekintésében, hogy minél átfogóbb képünk legyen arról, hogyan lehet egy nyelvet megtanulni.
- Használjuk az autodidakta nyelvtanulást megkönnyítő tengernyi lehetőséget és eszközt.
- Figyeljünk saját pszichológiai gátjainkra, melyek korlátozhatják vagy akár blokkolhatják is nyelvtanulásunkat.
- Első célként tűzzük ki a hétköznapi beszéd szintjét.
- A nyelvtanulás folyamatának hatékonyságát fokozza, ha valós emberi interakciókat folytatva tanulunk.
- Helyezzük a hatékonyságot a tökéletesség elé.
- A nyelv működésének megértése feloldja a „nyelvi lámpalázat”, a pszichológiai blokkot.

Dr. Christopher McCormick:

- A nyelvet leghatékonyabban a kultúrába ágyazva tudjuk közelívé, élővé és ezáltal érdekessé tenni.
- A nyelvtanulás fejleszti és „edzésben tartja” az elmét.
- Egy új nyelv megtanulása rengeteg új perspektíva elsajátításával jár együtt, melyek formálják a világról kialakított képünket.
- A kétnyelvű és többnyelvű környezetben élők hatékonyabban fejezik ki magukat írásban és beszédben is, jobb a memóriájuk, hatékonyabb a tanulási képességük és sokkal empatikusabbak is.
- A nyelvtanulás elengedhetetlen kelléke a kreativitás.
- Az új technológiák rendkívüli mértékben segíthetnek a nyelvtanulóknak.

Matthew Youlden:

- A világon sokkal több ember beszél két vagy több nyelven, mint egyen (globalizáció, multikulturalizmus, kisebbségek). A nyelvtanulás tehát nem atomfizika, nincs mitől tartanunk.
- Első lépés: tévhitek feloszlatása (pl. nyelvet tanulni nem nehéz; a nyelvtanuláshoz nem vagyunk öregek).

- A nyelvtanulás rendkívüli mértékben edzi az elménk kognitív funkcióit, segít az olyan betegségek megelőzésében, mint például az Alzheimer, illetve fejleszti problémamegoldó készségünket.
- Tegyük a megtanulni kívánt nyelvet fontossá magunk számára.
- Figyeljünk az időbeosztásra: a lényeg az, hogy rendszeresen, lehetőleg mindennap foglalkozzunk egy kicsit a nyelvvel (akár 30 perc is elég lehet).
- Vegyük magunkat körül az idegen nyelvvel (pl. hallgassunk zenét, nézzünk filmet, állítsuk telefonunk nyelvét az adott nyelvre).
- Ne féljünk hibázni, és figyeljünk rá, hogy élvezetes legyen a nyelvtanulás.

John McWhorter:

- A nyelvek bővítik a gondolkodásmentáink tárházát, melyből gyakorta merítünk a hétköznapi életünkben – már csak ezért is megéri nyelvet tanulni.
- Egy kultúra megismeréséhez elengedhetetlenek a kultúra kódjának ismerete. A mai globális civilizációban egyre nagyobb szükség van arra, hogy emberek csoportjai beszéljék egymás nyelvét, mivel egymás megértése (és elfogadása) múlhat ezen.
- Kimutatták, hogy azoknál, akik legalább két nyelven beszélnek, kisebb eséllyel alakul ki memóriazavar (pl. demencia), viszont sokkal hatékonyabban tudják megosztani figyelmüket több feladat között (multitasking).
- A nyelvtanulás élvezetes tevékenységgé alakítható.
- Manapság olyan könnyen taníthatjuk magunkat otthon, mint még soha a történelem során.

Elsa Kim:

- A technológiai innovációk mára társadalmunk szerves részévé váltak, ezért nem lenne bölcs dolog megpróbálni teljesen elzárkózni tőlük.
- A kinezetikus, mozgással összefüggő nyelvtanulási módszerek kiválóan összekapcsolhatók az új, mozgásérzékelő kamerákkal felszerelt játékkonzollokkal.
- Játsszunk, mozgunk és közben még nyelvet is tanulunk.
- Ha a gyerekek (de akár a felnőttek is) a tanulást a játék és a mozgás közé elrejtve élik meg, a tanulás pozitív jelenséggé válik majd a fejükben.
- A virtuális (játék)világ nemcsak a nyelvtanulást, hanem az általános tudás-elsajátítást is új szintre emelheti.

A 10 poliglott, nyelvész és pedagógus meglátásait dióhéjban talán a következőképpen lehetne összefoglalni: A nyelvtanulást számos tévhit veszi körül, melyek feloszlata nemcsak különböző pszichológiai gátakat törhet át, de lelkesedésünket is felkeltetheti. A motiváció fenntartása alapvető fontosságú, de ahelyett, hogy külső tényezőktől várnánk ennek kialakítását, tegyünk meg mindent azért, hogy belső motivációnkat ápoljuk. A nyelvtanulás élvezetes, szórakoztató tevékenység is lehet, akár csak egy hobbi. Nem létezik biztos módszer. A legjobb módszert saját magunk tudjuk összeállítani úgy, hogy a lehető legtöbbet kipróbáljuk, és mindegyiknek csak a számunkra hasznos elemét építjük be. Nyelvet tanulni egészséges, mivel edzésben tartja elménk kognitív funkcióit, fejleszti memóriánkat és problémamegoldó képességünket. Egy új nyelv elsajátítása új kultúra és új látásmódok megismerését is lehetővé teszi számunkra.

Reméljük, hogy cikksorozatunk felkeltette a kedves olvasó érdeklődését a különböző nyelvtanulási stratégiák iránt, valamint hozzájárult ahhoz, hogy a nyelvtanulás pozitív, számos hasznos következménnyel járó tevékenységként éljen tudatunkban.

SZIJÁRTÓ ADRIENN

S.T.A.R. MOMENTEK BESZÉDEINKBEN TECHNIKÁK ÉS JÁTÉKOK AZ ELŐADÁSOK EMLÉKEZETESEBBÉ TÉTELÉHEZ

Előadóként, kiállva a színpadra, szeretnénk kitűnni, szeretnénk, ha az üzenetünk megértésre, elfogadásra, befogadásra vagy éppen továbbadásra kerülne. Ehhez szükségünk van arra, hogy a beszédben elhelyezzünk egy-egy olyan pillanatot, amely könnyen felidézhető, izgalmas, és a közönség arról az egy momentumról fel tudja magában eleveníteni az előadás lényegi üzenetét. Ezek a pillanatok nem a spontaneitás pillanatai. Gondosan megtervezettek, és a közönség érzelmeit vonják be. Nancy Duarte, amerikai kommunikációs szakértő az ilyen pillanatokot S.T.A.R. moment-nek (Something They'll Always Remember) hívja: valami, amire emlékezni is fontos feltétele az emlékezetességnek, hogy az előadásunkkal az érzelmekre is képesek legyünk hatással lenni. Az érzelmek váltják ki a téma iránti kötődést és elköteleződést, az előadó és közönség egymáshoz kapcsolódását.

A következőkben három olyan eszközt és azok lehetséges felhasználási módját mutatom be, amelyek segítséget jelenthetnek a maradandó pillanatok létrehozásában.

I. MEGDÖBBENTŐ STATISZTIKA

A statisztikákat a racionális érvelés egy fontos eszközeként tekintik. A statisztikák bizonyított adatokat jelentenek, amelyek a beszélő hitelességét, szakmai kompetenciáját támaszthatják alá. Ezért is találkozunk gyakran számszerű adatokkal a különböző előadásokban. Azt a funkcióját, hogy az adatokkal az érzelmekre is hassunk, hogy ezáltal erősítsük az üzenetünket, már kevesebben fedezték fel. Pedig *a meglepő, izgalmas, jól beágyazott statisztikák képesek a megdöbbentésre, a sokkolásra, az emlékezetbe való bevésődésre*. Az adatok ábrázolása nem az adatokról szól, hanem az adatok mögött rejlő tartalomról, üzenetről. Fel kell ehhez ismerni azt, hogy valójában az előadásunk értékét nem maga a beemelt adat fogja erősíteni, hanem az a mód, ahogyan képesek vagyunk egy statisztikát interpretálni. Az előadó feladata, hogy beillesse az adatot az üzenet kontextusába, és megmutassa annak jelentőségét a közönség számára. Ehhez a következőkre van szükség:

1. Tegyük érthetővé

Az adatokat példák segítségével tegyük szemléletesebbé, érzékelhetőbbé.

Az UNICEF a légszennyezettség gyermekekre vonatkozó káros következményeire hívja fel a figyelmet egy